

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

Helyi jelentőségű védett természeti terület neve:

Kastélypark

Utoljára módosítva: 2014-09-02 12:22:22

Megye: Vas

Községhatár: Peresznye

A terület kiterjedése: 5.8699 hektár

Védetté nyilvánítás év: 1985

GPS koordináták: EOV: 469400; 233500

Felmérést végző személy(ek) neve: Gyöngyössy Péter

E-mail címe(k): kerekerdo@invitel.hu

A terület megközelíthetőségének leírása

(pl. melyik utcán kell elhagyni a települést stb.):

A terület Kőszegtől észak keletre Peresznye község belterületén található. Kőszegről Horvátzsidány érintésével jutunk el Peresznyébe. A kastély és parkja a falu szélén található. Kőszeg felől érkezve, a falu legmélyebb pontján, a völgy alján a falu központban jobbra kell letérnünk, és addig haladnunk, amíg a, jelenleg Idősek Otthonaként működő kastélypark bejáratához nem érünk. Sajátos módon a park két részre tagolódik, melyet a völgyben húzódó közút választ ketté. Az úttól északra a domboldalon a kastélyt, és a hozzá kapcsolódó gondozott parkot, a déli domboldalon az erdőszerű egykori vadsparkot találjuk. A rendelkezésre álló adatok szerint a kastély közvetlen környezetét jelentő gondozott park nem védett, csak a vele szemben lévő domboldalon található, jórészt elvadult korábbi angol park.

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

Terület rövid, szöveges bemutatása (max. 2000-2500 karakter):

megközelíthetőség, terület jellegének leírása (pl. természetes erdőfolt puhafa ligeterdővel stb.): A peresznyei kastélyt a kastélyokkal foglalkozó szakirodalom Széchenyi-kastélyként tartja számon. A kastélyt Széchenyi Ferenc építette 1790. körül egy régebbi kastély épületét felhasználva. 1880 körül eklektikus stílusban átépítették. A kastély később a Trauttmansdorf-Weinberg családé lett, majd a monarchia külügyminisztere Brechtold Lipót birtokolta. Jelenleg megyei fenntartású Idősek Otthona. A parkot 1985-ben védetté nyilvánították. A völgyben húzódó közút két részre osztja a parkot. A kastély felöli "pleusere ground" szabályos mértani elemeivel nyírott puszpáng sövényével korhű hangulatot áraszt. Ez a rész ligetes változatos élőhely, zöld juharokkal, hársakkal. A kastély jó állapotú, a kert gondozott. Ez a rész nem védett. Az út túloldalán angolkertet (tájképi kertet) találunk, melyet erdőszerűen záródott faállomány borít. Ezt a részt egykoron vadasparkként is használták. A völgy alján az egykori patak mentén fehér füzek, magas kőrisek, vadgesztenyék sorakoznak. Vegyes korúak, a legidősebb kőrisek 120-150 évesek is lehetnek. A patak vizére alapozva a domb aljában mesterséges tavat találunk. Partja kikövezett, gondozott. Gyalogösvény futja körül. Sajnos vízparti növényzetnek nincs nyoma. A tó partján egy félszigetszerű részen egy óriási nyugati platánfa áll (*Platanus occidentalis*). Törzskörmérete mellmagasságban többmint 10 méter. A tavat horgászok használják. A völgy alján is találunk néhány idős platánt. A domboldalon erdőszerűen záródott faállományt találunk. Legöregebb fái idős, terebélyes kocsányos tölgyek 120-150 év körüliek és közel négy méter körmértűek. Megemlítjük még a hasonló méretű krisztustövist (*Gleditsia triacanthos*) és több nagyméretű fekete fenyőt. Köztük 5 méteres körmértűt is találunk. Egy 1993-as gyorsfelmérés 12 féle fenyőt és 44 féle lombos fafajt regisztrált. Az északi kitétségű domboldalt a juharok, kőrisek és hársak uralják, melyek jórésze az elmúlt 30-40 évben nőtte be az idős faóriások közötti teret. Találunk itt lucfenyőket, vörös fenyőt, bükköt és mezei szil is. A faállomány alatt üde erdei aljnövényzetet találunk, podagrafűvel, erdei tisztesfűvel, salamonpecséttel, pettyes tüdőfűvel, erdei vaázslófűvel. A dombtetői részen szelídgesztenyét és spontán felverődött fehér akácot láthatunk. A terület hangulatát rontja a tó mellé létesített foci pályája és vendéglátó pavilon. Az egykori arisztokraták izlését őrzi a domboldalra állított kőből faragott, mára erősen pusztuló díszes, óriási "amfóra". Felhasznált források: 1.) <http://koszegitk.blogspot.hu> (Az Órségi Nemzeti Park Igazgatóság, Bechtold István Természetvédelmi Látogatóközpont blogja; szerkesztő: Tompa Tibor) 2.) Somkuthy Ferenc - Tóth József: Vas megye arborétumai és kúriakertjei; Életünk-Faludy Ferenc Alapítvány kiadása, 2000.

2. A TERÜLET ÁLTALÁNOS FELMÉRÉSE

2.1. Megtalálható még a védettség indoka a területen? - Igen

Szükség esetén részletezés, "Nem/Részben" válasz esetén indoklás:

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.2. Milyen élőhelyek mozaikok borítják a területet és milyen arányban?

% Erdő

% Gyep

% Cserjés

10 % Vizes terület

90 % Egyéb

A terület kb harmada gondozott másik része elvadult park sok őshonos fiatal faegyeddel. A mesterséges tavat vizes élőhelyként említjük.

2.3. Élőhelyi besorolás ÁNÉR- szerint (<http://www.novenyzetiterkep.hu/?q=magyar/node/45>):

P6: park U9: növényzetben szegény tavak

2.4. Területhasználat (kérjük, jelölje az észlelteket):

Egyéb típus: Látogatás, átjárás, horgászat, rendezvények, sportolás

Jellemzőik, intenzitás: Az egykori angolparkon motorosok, kerékpárosok is közlekednek, a foci pályát használják, olykor jelentős létszám lehet jelen

2.5. Folyik-e természetvédelmi kezelés a területen? - Igen

Kaszálás, Vadkizárás,

Egyéb típus:

2.6. Megtalálhatóak-e az alábbi özönfajok a területen, s milyen mennyiségben:

Akác: Kevés

Selyemkóró: Nincs

Parlagfű: Nincs

Magas/kanadai aranyvessző: Kevés

Japánkeserűfű: Nincs

Gyalogakác: Nincs

Bálványfa ("ecetfa"): Nincs

Keskenylevelű ezüstfa: Nincs

Muflon: Nincs

Egyéb (nevezze meg):

2.7. Része a terület a Natura 2000 hálózatnak? - Nem

Egy része: %

2.8. Érintkezik a terület más természetes élőhelyekkel? - Nem

2.9. Ha igen, milyen típusú élőhellyel?

2.10. Érintkezik a terület más természetvédelmi oltalmat élvező területtel? (pl. Natura 2000, országos védettség, ex lege) - Nem

2.11. Ha igen, milyen természetvédelmi oltalmat élvező területtel? -

2.12. Van védettséget jelző tábla a területen? - Nem

Darabszám:

Állapotuk:

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.13. Vannak vadgazdálkodási létesítmények a területen?

Magasles: db

Vadetető: db

Szóró: db

Egyéb (név és db):

Nincs

3. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es növényfajok és számolt vagy becsült mennyiségük felsorolása

(a becslés lehet tőszámra, vagy területnagyságra vonatkoztatott, fokozottan védett faj esetében pontos tőszámot kell megadni)

-

4. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es állatfajok és számolt vagy becsült mennyiségük

(fokozottan védett fajoknál pontos állomány nagyságot kell megadni)

éti csiga (*Helix pomatia*) Barna varangy (*Bufo bufo*) Zöld varangy (*Bufo viridis*) Erdei béka (*Rana dalmatina*) Kecskébéka (*Rana esculenta*) Zöld levelibéka (*Hyla arborea*) Vöröshasú unka (*Bombina bombina*) Fűrge gyík (*Lacerta agilis*) Lábatlan gyík (*Anguis fragilis*) Vízisikló (*Natrix natrix*) Egerészölyv (*Buteo buteo*) Karvaly (*Accipiter nisus*) Nagy fakopáncs (*Dendrocopos major*) Zöld küllő (*Picus viridis*) Nyaktekercs (*Jynx torquilla*) Holló (*Corvus corax*) Sárgarigó (*Oriolus oriolus*) Énekes rigó (*Turdus philomelos*) Fekete rigó (*Turdus merula*) Vörösbegy (*Erithacus rubecula*) Erdei pinty (*Fringilla coelebs*) Zöldike (*Carduelis chloris*) Meggyvágó (*Coccothraustes coccothraustes*) Széncinege (*Parus major*) Kékcinege (*Parus caeruleus*) Csicsörke (*Serinus serinus*) Barátposzáta (*Sylvia atricapilla*) Csilpcsalpűzike (*Phylloscopus collybita*) Széncinege (*Parus major*) Barátcinege (*Parus palustris*) Cszuszka (*Sitta europaea*) Mókus (*Sciurus vulgaris*) Vakond (*Talpa europaea*) stb.

5. Egyéb észrevétel

A terület elvadult része jobb sorsra érdemes. Némi gyérítéssel még helyzetbe hozhatók lennének a faóriások. A spontán taposott utak helyett megérdemelne a terület néhány gondozott utat. A tó partja viszont egy kicsit kevesebb gondozással némi vízparti növényzetre tehetne szert, mely jelentősen növelné ökológiai értékét. Felhasznált források: 1.) <http://koszegitk.blogspot.hu> (Az Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság, Bechtold István Természetvédelmi Látogatóközpont blogja; szerkesztő: Tompa Tibor) 2.) Somkuthy Ferenc - Tóth József: Vas megye arborétumai és kúriakertjei; Életünk-Faludy Ferenc Alapítvány kiadása, 2000. Felhasznált térképi források: 1.) www.vasteir.hu (Vas Megyei Térinformatikai Rendszer) 2.) <http://erdoterkep.nebih.gov.hu/> (Nyilvános interaktív erdőterkép a NEBIH honlapján)